

ZICHT OP ONLINE LEEFWERELD

Online risico's voor jongeren en achterliggende kwetsbaarheden

KWETSBAARHEDEN:

Hoe vatbaar iemand is voor de risico's die zich online voordoen, verschilt per jongere. Voor sommige jongeren gelden specifieke achterliggende kwetsbaarheden die te maken hebben met context en persoonlijke factoren. Dit maakt hen extra vatbaar voor bepaalde online risico's. Voor de meeste jongeren gelden algemene risicofactoren die komen kijken bij het gebruik van sociale media.

MEESTGEBRUIKTE SOCIALE MEDIA KANALEN DOOR JONGEREN:

SNAPCHAT

- Op de 'Snap Kaart' kan iemand aangeven waar hij zich bevindt en foto's/video's van die locatie delen.
- Geen profielpagina met beeldmateriaal en gegevens van een account.
- Foto's en korte video's worden gedeeld.
- 1 op 1 chats en groepsschats. Voornamelijk communicatie die grotendeels voor buitenstaanders verborgen blijft.
- In contact met anderen via telefoonnummer of door een 'Snapcode' te delen. Om een account te bekijken, moet er dus om gevraagd worden.
- Beeldmateriaal verdwijnt na 10 sec. of kan max. 24 uur bewaard worden. Dit wekt de indruk dat foto's niet kunnen worden opgeslagen, het kan echter wel. Dit is een vorm van schijnveiligheid.

TIK TOK

- Filterbubbel bevestigende content. (Een filterbubbel ontstaat doordat het algoritme websites/apps stimuleert dat je voornamelijk content te zien krijgt die bij je voorkeuren past).
- Korte (zelfgemaakte) video's tussen de 15 - 60 sec. worden gedeeld en bekeken.
- Middels een 'hartje' wordt een video 'geliket'. Ook worden in de 'comments' reacties geplaatst en kunnen anderen worden 'getagd'.
- 1 op 1 chats via 'DM' (Direct Message).
- Geen telefoonnummer nodig voor contact. Via iemands naam of persoonlijke 'handle' is iedereen met een account vindbaar.
- TikTok had het imago dat vooral jonge meisjes het platform gebruiken, maar ook tienerjongens (en meiden) gebruiken het.

INSTAGRAM

- Persoonlijk account met 'bio' waarin basisinformatie over de persoon kan staan. Beeldmateriaal is publiekelijk zichtbaar, of alleen voor geaccepteerde 'volgers'.
- Foto's en video's worden gedeeld op een persoonlijk account, al dan niet publiekelijk zichtbaar.
- In het 'verhaal' worden foto's en video's gedeeld die na 24 uur vanzelf weer verdwijnen.
- 1 op 1 chats via 'DM' (Direct Message). Dit kan n.a.v. een 'verhaal', in reactie op een foto/video, of direct.
- In 'Reels' worden korte filmpjes van max. 30 sec. gedeeld.
- Geen telefoonnummer nodig voor contact. Via iemands naam of persoonlijke 'handle' (unieke gebruikersnaam) is iedereen met een account vindbaar.
- Door op het 'hartje' te klikken, wordt een foto 'geliket'. Ook worden in de 'comments' reacties onder foto's geplaatst en kunnen anderen worden 'getagd'.
- Filterbubbel bevestigende content.

TELEGRAM

- Chatten is de belangrijkste functie van Telegram, dit kan in 1 op 1 chats en groepschats.
- Geen profielpagina met beeldmateriaal of uitgebreide gegevens van een persoon.
- Foto's en video's worden gedeeld in groepschats en 1 op 1.
- In contact met anderen via telefoonnummer, of doordat ze in dezelfde groepschat zitten.
- Openbare groepen voor handel, rellen of exposure zijn makkelijk te vinden en publiek toegankelijk.

YOUTUBE

- Filterbubbel bevestigende content.
- Video's worden vooral bekeken, en door sommigen ook geplaatst. Het plaatsen gaat vooral om clips en vlogs.
- Video's worden 'geliket' of 'dislikt'.
- Onder video's worden reacties geplaatst, waar weer op gereageerd kan worden. 1 op 1 chats zijn niet mogelijk.

GAMES

- Bij veel online games is de mogelijkheid ingebouwd te communiceren met anderen via spraak- of tekstchat tijdens het spelen. Daarbij interacteren ze met elkaar via Twitch en Discord.
- Twitch** is een groot live streaming platform voor gamers (meekijken met games van anderen). Jongeren hebben hier contact met mensen die ze vaak niet offline kennen.
- Discord** is een communicatie-app die voornamelijk wordt gebruikt door online communities, zoals gamers en andere groepen. Communicatie gaat via spraak-, video- en tekstchat. Het is mogelijk om privégesprekken te voeren en groeps gesprekken te organiseren, evenals het delen van bestanden en 'scherm delen' (anderen live laten meekijken op je eigen computer scherm).

1. ATTITUDE

De 'attitude' is de houding die een jongere heeft ten opzichte van een onderwerp of gedrag, dat wat volgens hem/haar/hen oké is, of wat juist echt niet kan.

Deze aanwezige normen en waarden ten opzichte van gedrag (bijvoorbeeld crimineel of ander afwijkend gedrag) zijn van invloed op het gedrag dat de jongere op sociale media vertoont. Deze 'attitude' heeft invloed op de interpretatie van online content.

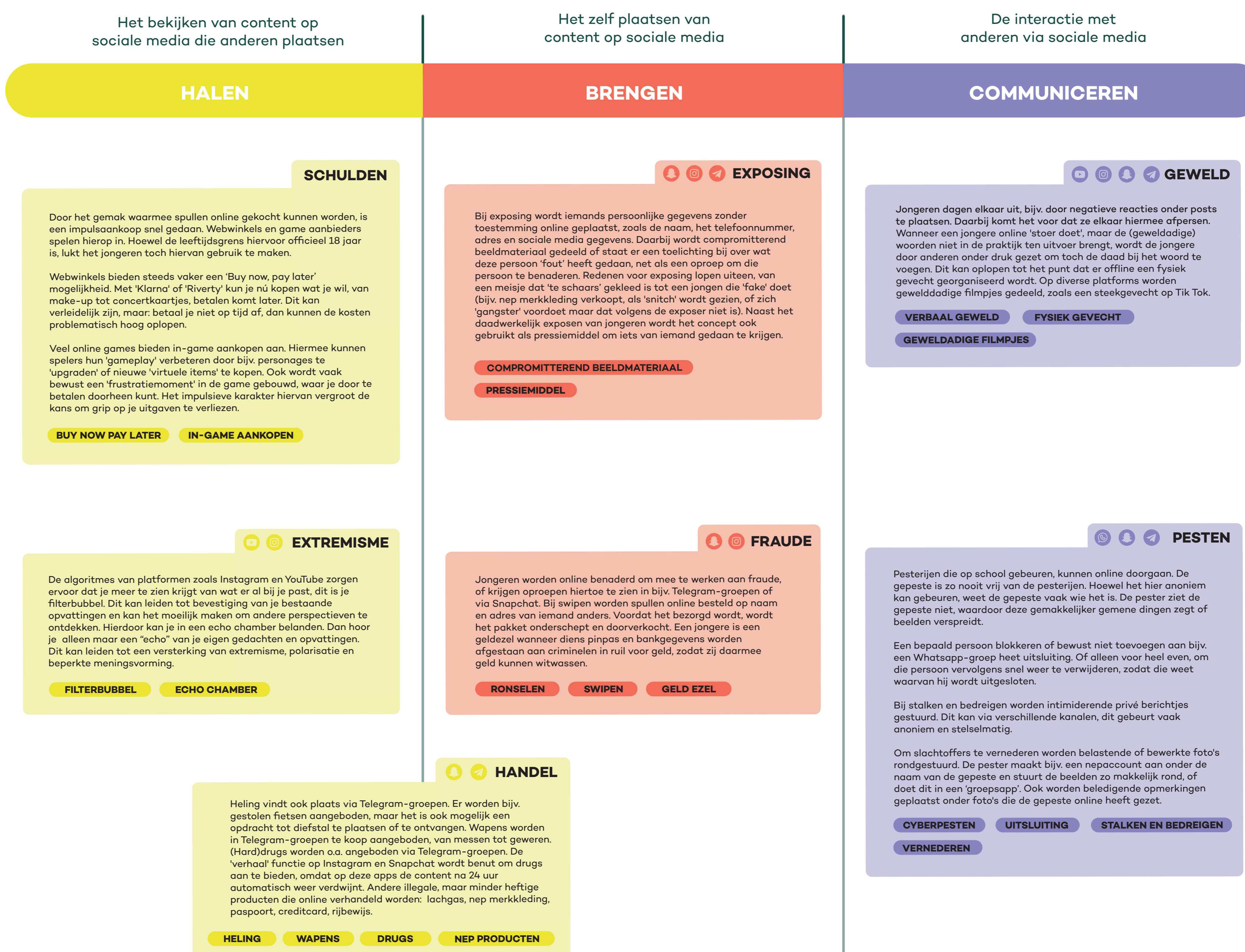
2. INTERPRETATIE

De 'interpretatie' is de manier waarop een jongere online content betekenis geeft.

Lang niet alle content op sociale media is een verbeelding van de realiteit. Het is dan ook van belang of een jongere het verschil herkent tussen feit en fictie. Dit heeft invloed op de manier waarop hij/zij/die de content interpreteert en daarmee ook op het effect dat de content op het gedrag van de jongere heeft.

3. HANDELINGEN EN ONLINE RISICO'S

VORMEN VAN SOCIALE MEDIA CONSUMPTIE:

POSITIEVE KANTEN VAN SOCIALE MEDIA

Sociale media brengt niet alleen maar risico's met zich mee, het heeft zeker ook positieve kanten! Om een open gesprek te kunnen voeren met jongeren, helpt het om je hiervan bewust te zijn. Zo kan sociale media jongeren inspireren, hen helpen positiever naar zichzelf te kijken en bijdragen aan een gevoel van trots zijn op zichzelf. Ook is het een platform waarop ze hun creativiteit kunnen uiten en dit delen met anderen. Daarbij biedt het toegang tot een community waar ze in contact komen met gelijkgestemden, zich geaccepteerd kunnen voelen en is het een plek waar ze vrienden ontmoeten. Ook kan het bijdragen aan hun politieke bewustzijn en betrokkenheid bij de maatschappij.

DISCLAIMER
Deze poster vormt een schets van de meest gebruikte sociale media platforms en risico's voor jongeren op dit moment, inclusief bijbehorende achterliggende kwetsbaarheden. Echter evolueert sociale media snel en kan de informatie daaromtrent hierdoor verouderen. Daarbij is iedere jongere uniek. De één zal gevoeliger zijn voor de online risico's dan de ander en deze wel of niet als zodanig herkennen. Het is dan ook belangrijk om hierover met de jongeren zelf in gesprek te blijven gaan. Overigens gelden de meeste risico's niet alleen voor jongeren, ook volwassenen kunnen hier aan worden blootgesteld en/of gevoelig voor zijn.
Bronnenlijst beschikbaar op aanvraag: info@garage2020.nl
Jaar: 2022-2023